

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

УДК [78:37.01]:316.347(477.84)1880/1939(045)

Бойчук Оксана Миколаївна,
кандидат мистецтвознавства,
старший викладач кафедри методики
викладання мистецьких дисциплін
Кременецької обласної гуманітарно-
педагогічної академії ім. Т. Шевченка
e-mail: oiboichuk102@ukr.net

РОЗВИТОК МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ В УМОВАХ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА (1880 – 1939 рр.)

На основі комплексного аналізу архівних документів та матеріалів преси здійснено панорамне висвітлення розвитку музичної освіти на Тернопільщині. З'ясовано, що однією із детермінант професіоналізації мистецтва у краї був полікультурний склад населення. Проаналізовано роль музичних навчальних закладів, що утворилися і функціонували при культурно-просвітницьких товариствах. Підкреслено їх вагомий внесок у поширення й популяризацію національного мистецтва серед широких верств населення.

Ключові слова: музична освіта, Тернопільщина, полікультурне середовище, професіоналізм, інтелігенція, гімназії, польсько-українські відносини.

Бойчук Оксана Николаевна, кандидат искусствоведения, старший преподаватель кафедры методики преподавания художественных дисциплин Кременецкой областной гуманитарно-педагогической академии им. Т. Шевченко

Развитие музыкального образования на Тернопольщине в условиях поликультурной среды (1880 – 1939 гг.)

На основе комплексного анализа архивных документов и материалов прессы осуществлено панорамное освещение развития музыкального образования на Тернопольщине. Выяснено, что одной из детерминант профессионализации искусства в крае был поликультурный состав населения. Проанализирована роль музыкальных учебных заведений, которые образовались и функционировали при культурно-просветительских обществах. Подчеркнут их весомый вклад в распространении и популяризации национального искусства в обществе.

Ключевые слова: музыкальное образование, Тернопольщина, поликультурное среда, профессионализм, интеллигенция, гимназии, польско-украинские отношения.

Boichuk Oksana, PhD in Arts, lecturer of the methods teaching artistic disciplines, T. Shevchenko Kremenets humanitarian academy

Development musical education in the Ternopil region at the multicultural environment (1880 – 1939)

Based on a comprehensive analysis of archival documents and materials by the press panoramic coverage of music education in the Ternopil region. It was found that one of the

determinants of professionalization of art in the province was multicultural composition of the population. The role of music schools formed and operated in cultural and educational societies. Emphasized their significant contribution to the dissemination and popularization of national art to the general public.

Key words: music education, Ternopil, multicultural environment, intellectuals, music profession, gymnasium, Polish-Ukrainian relations.

Орієнтація українського суспільства на гуманітарні цінності обумовлює посилений інтерес мистецтвознавців-дослідників до культурної спадщини минулого, а також до особливостей становлення та досвіду діяльності освітніх установ. Це, своєї черги, дає можливість осмислити вже здійснене і запозичити найбільш цінне для вдосконалення вітчизняної освітньої системи. Вкрай важливим у цьому аспекті є історико-педагогічний аналіз теорії та практики освіти крізь призму їх розвитку на регіональному рівні, а також вивчення процесів, що відбувалися в соціокультурному контексті та значним чином вплинули на духовно-культурний розвиток національної освіти.

В історію українського мистецтва Тернопільщина увійшла як важлива культурно-мистецька складова Галичини, де зародження аматорського, а згодом і професійного музикування тісно пов'язано із появою перших навчальних мистецьких закладів у краї. Діяльність ряду музично-освітніх установ частково висвітлювалася у поодиноких працях І. Гринчук, М. Іздепської-Новицької, Г. Олексин, П. Медведика; у дисертаційних дослідженнях І. Бевської, О. Стебельської та ін. Однак, у своїх розвідках науковці оминули увагою низку архівних матеріалів, що дають можливість здійснити послідовний науковий аналіз становлення професійної музичної освіти на Тернопільщині.

Межа XIX – XX століть стала періодом духовного й культурного становлення регіону. Рух до професіоналізму в таких провінційних містах, як Бережани, Теребовля, Тернопіль та ін., відбувався на тлі масового поширення аматорства та активізації музично-просвітницької роботи. Відтак, музикування любителів дало почин до появи професійного виконавського мистецтва та, водночас, стало підґрунтям для розвитку музичної освіти. Одна з перших музичних студій на Тернопіллі – диригентська школа у с. Денисові (нині – Козівський район Тернопільської області), заснована о. Йосифом Вітошинським. Результатом її функціонування на теренах краю була поява родинних династій хороших диригентів, що, своєї черги, сприяло формуванню регіональних музичних традицій та стало чинником професіоналізації диригентської діяльності. Однією з показових у цьому плані є родина Анткових із с. Острів (нині Тернопільського р-ну), де традиція хормейстерської практики передавалася протягом трьох поколінь [3].

Поліетнічний склад населення слугував вагомим фактором розвитку музичного життя. Із праць Івана Кордуби дізнаємося, що "Тернопіль розвивався як багатонаціональне місто. Він був і центром єврейського Просвітництва, польського революційно-визвольного руху і українського національно-культурного відродження" [13, 82; 16]. Особливо багатогранними стали польсько-українські відносини. Як слушно зауважує учасник польського культурного товариства Тернополя Володимир Ткач, коливання у цих стосунках "сягали від повного

порозуміння та взаємодопомоги до взаємонесприйняття та взаємопоборювання" [14]. Кількісний показник наявності окремих етносів на Тернопільщині та водночас взаємозв'язки між ними визначалися тривалий час суспільно-політичним статусом території області. Зменшення частки українського етносу компенсувалося збільшенням кількості представників державницьких націй – німецької, польської, а також єврейської, що безумовно мало вплив і на сферу культури.

Згідно з відомостями, що наводить краєзнавець Любомира Бойцун, у 1850-х роках музичним осередком польської інтелігенції був дім Антона Ліпінського. Учасники музичних салонів – скрипалі Никодим Бернацький, Кароль Ліпінський, Владислав Рурський, гітарист Станіслав Щепанський та ін. Активна діяльність польської еліти міста послужила прикладом для української громади, що вже у 1881 році в залі Нового Замку публічно святкувала Шевченківські роковини [6, 45].

Аналогічна ситуація відбувалася і у музично-освітньому середовищі. Перші музичні заклади у Тернополі функціонували при польських товариствах, де мали можливість навчатися усі бажаючі. Так, у музичній школі, що діяла при польському товаристві "Приятелі музики" ("Przyjaciół Muzyki"), першу освіту здобули Соломія Крушельницька (оперна співачка світової слави) та Денис Січинський (український композитор і хоровий диригент, перший професор музики у Галичині) [4, 55]. Великою популярністю у середовищі польської еліти користувалися урочисті академії, присвячені визначним діячам культури. Так, 22 травня 1898 р. відбувся вокально-декламаційний вечір на честь А. Міцкевича за участю хору товариства "Приятелі музики". З цього приводу серед архівних документів вдалося віднайти афішу вищезгаданого заходу [7, 15]. Під керівництвом Владислава Вшелячинського 4 березня 1887 року відбулися ювілейні святкування з нагоди 10-річчя діяльності школи.

Як бачимо, поява у регіональній площині професійного музиканта в особі Владислава Вшелячинського сприяла активізації музичного середовища. Композиторський доробок митця є невеликим, зокрема, збірка пісень "Три мазурки" для голосу та фортепіано з присвятою відомому українському тенору Олександру Мишузі, збірка польських танців, сюїта для фортепіано, ряд солоспівів та хорових мініатюр. Він – автор науково-публіцистичних видань про визначних діячів польського мистецтва, зокрема, "Життя і творчість Фредеріка Шопена" (1885), "Адам Міцкевич у музиці" (1888). Крім того, В. Вшелячинський був власником цінної бібліотеки, що містила багато рідкісних видань, серед яких книги польською мовою на музичну тематику, а також матеріали до польської музичної бібліографії та велика підбірка нот. Частину книг В. Вшелячинський подарував бібліотеці Музичного товариства у Львові, решту після його смерті викупили М. Гьольцель і Г. Домбчанська (400 т.). Більшість книг були оздоблені екслібрисом, де виднівся напис: "Z KSIĘGOZBIORU || Władysława Wszelaczyńskiego" (двоколірна червоно-чорна літографія другої половини XIX ст., оздоблена родинними гербом) [4, 56].

Крім товариства "Приятелі музики", діяли й ряд інших установ, зокрема "Польське товариство музичне ім. С. Монюшка" ("Polskie Towarzystwo Muzyczne imienia Stanisława Moniuszki"), польський драматично-музичний осередок ("Kółko dramatyczno-muzyczne"), філія товариства "Зв'язок театрів і хорів людських" ("Związek Teatrów i Chórów Ludowych") та ін., при яких функціонували дитячі музичні студії.

Слідом за польськими товариствами мистецькі навчальні заклади засновувалися і при українських організаціях. Так, у 1913-14-х роках при "Тернопільському Бояні" розпочала свою діяльність перша у місті українська музична школа з класами фортепіано, скрипки і солоспіву. Голова товариства Володимир Хирівський з метою покращення матеріального становища навчального закладу звернувся до австрійського уряду за щорічною державною дотацією (в якій йому, на жаль, було відмовлено) [7, 1].

У першій половині ХХ століття на Тернопільщині діяла розгалужена мережа гімназій: у Бережанах, Тернополі, Чорткові, Збаражі, Теребовлі тощо. Серед гімназійної молоді особливого поширення набули музичні осередки, керівниками яких найчастіше ставали аматори, позаяк бракувало фахових музикантів. Один із таких закладів – Бережанська гімназія, де функціонували два хори (український та польський). Диригент – Матей Куровський, за фахом викладач математики, – любив спів і музику та підтримував здібних учнів, які мали мистецький хист. Ще одним аспектом діяльності гімназійних хорів стало збереження пісенної традиції календарно-обрядових свят, що реалізовувалася через концертні програми з колядок, щедрівок, гаївок, купальських пісень та ін., які побутували на території Тернопільщини. Крім того, з особливими урочистостями відзначалися знаменні дати на честь відомих діячів польської культури Адама Міцкевича, Юліуша Словацького, Фредеріка Шопена та ін. [2, 92].

У 1906 році відбулося урочисте святкування 100-річчя Бережанської гімназії, у якому взяв участь об'єднаний гімназійний хор під керівництвом о. Володимира Лозинського [2, 91]. Беручи активну участь у роботі мистецьких самодіяльних гуртків, гімназисти мали змогу реалізувати свої творчі здібності. Загалом, проведення літературно-музичних вечорів було однією з ефективних форм організації дозвілля учнів.

Важливою тенденцією у музично-естетичному вихованні стало залучення до викладання музики в гімназіях відомих музикантів-професіоналів – це сприяло росту виконавської майстерності гімназистів та поглибленню змісту навчального процесу. Так, у 1903-1912 роках вчителем співу та музики в Тернопільській українській гімназії працював Іван Левицький, який з 1904 року вів практичний курс-факультатив учнів-скрипалів (10-12 осіб). Ансамбль виступав з концертами у Тернополі, Теребовлі та Козові [7, 6; 12, 235].

Концертна діяльність гімназійних хорів висвітлювалася у регіональній пресі. Так, із вміщеного в газеті "Діло" допису, дізнаємося про Шевченківські святкування, що відбулися у Тернополі протягом квітня-травня 1929 року, "на хорові продукції яких зложилися мішані, жіночі та мужескі хори" [7, 8]. У виконанні мішаного хору Тернопільської гімназії прозвучала "Гамалія" Миколи Лисенка та епізод з опери "Утоплена" – "Туман хвилями лягає". Особливо вдало, на думку дописувача, були виконані "Золоті зорі" Остапа Нижанківського та "Закувала та сива зозуля" Петра Ніщинського. Як зазначалося далі, основними характеристиками цього хору є "добрий вишкіл, зіспівання, виразна дикція, а передовсім дисципліна" [9, 8].

Не менш активними були музичні осередки польської гімназії Тернополя. Основним джерелом інформації про їх діяльність були звіти за 1911-1938 роки. Вже з 1910 року традиційними у гімназії стають мистецькі вечори, що організову-

валися по суботах та у свята [17]. У навчальному закладі з 1909 року діяв духовий оркестр у складі 30 осіб під керівництвом професора Гелперна. Про створення одразу двох хорів: мішаного під керівництвом Лева Точицького та чоловічого під орудою Ольги Рубанкової дізнаємося із звіту гімназії за 1929-1930 навчальний рік. Репетиції хору відбувалися тричі на тиждень, у репертуарі – народні та релігійні пісні [18].

Позитивна динаміка у розвитку музичної освіти сприяла появі все більшого інтересу до музичних занять, причому переважало бажання професійно займатися музикою. Даний факт послужив стимулом до відкриття у Тернополі філії Львівського Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка. Першими викладачами музичної філії були Василь Безкоровайний, Юрій Крих, Ірина Любчак, Стефанія Трояк-Дзядзів, Юрій Салтирник, Софія Стахевич, Ірина Сулима-Мисюк, Ірина Маркевич, Світлана Тишецька, Володимир Хирівський [7, 11]. При закладі діяв симфонічний оркестр (45 осіб) під керуванням Юрія Криха та хор (60 осіб) – диригент Володимир Березовський (випускник Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові). Згодом на базі Тернопільської філії музичного інституту була створена дитяча музична школа, що працює у місті по сьогоднішній день [13, 145]. У 2013 році Тернопільській дитячій музичній школі № 1 присвоєно ім'я Василя Барвінського.

Міжвоєнний період 1920-1930-х років для розвитку українського мистецтва видався складним та суперечливим, адже польська влада з початку 1920-х років спрямувала свої зусилля на знищення будь-яких ознак національної суверенності галичан, ліквідацію культурних та громадських інституцій, перетворення окупованих земель в частину Польської держави. Офіційною мовою Східної Галичини проголошена польська; діяльність українських інституцій стала обмежена, а робота українських видавництв заборонена, внаслідок чого українська культура опинилася в скрутних умовах. Загалом, професійний рівень музичних осередків був невисоким, однак українські громади підтримували їх та ідентифікували з частиною своєю національної культури.

Більш динамічно відбувався розвиток музичної освіти на південно-волинських землях (Кременеччина, Лановеччина, Шумщина), що у грудні 1939 року увійшли до складу Тернопільської області. Так, у Кременеці протягом липня 1928 року з ініціативи професора Варшавської консерваторії Броніслава Рутковського, куратора Кременецького ліцею Юліуша Понятовського та директора Вищого вчительського курсу у Варшаві Станіслава Добровольського діяли канікулярні курси для вчителів музики. Підвищення кваліфікації відбувалася за напрямками: спів, керівництво хором, гра на скрипці або фортепіано.

У 1928-1929 навчальному році при Кременецькому ліцеї було створено установу "Muzyczne Ognisko Wakacyjne" ("Музичний канікулярний осередок"). На курсах отримували знання викладачі державних, приватних середніх шкіл, учительських семінарій, а практика проходила під керівництвом викладачів Катовіцької, Познаньської, Варшавської консерваторій [11; 15]. З 1 липня по 3 серпня 1935 року у м. Кременець під керівництвом Івана Гіпського відбулися курси диригентів народних хорів. Слухачі студіювали теорію та історію музики, сольфеджію та проходили практику роботи хором. Так, у 1935 році успішно закінчили курси й отримали посвідчення диригента хору тридцять осіб [8, 1; 10].

Вагомий внесок у формування музичного світогляду громади внесла розвинена мережа церковно-парафіяльних шкіл, де діти шкільного віку отримували початкову музичну підготовку. До обов'язкових умінь учнів зараховувалося володіння навичками співу, знання нотної грамоти, а також читання псалтиря та часослова. Так, у 1930-х роках розпочали свою роботу курси псаломщиків при Кременецькому Богоявленському монастирі. Протягом 1934–1935 навчального року на першому курсі навчались двадцять учнів. З навчальних предметів особлива увага приділялась церковному співу, на освоєння якого відводилося під час першого року навчання дев'ять годин на тиждень, другого року – п'ять. У кінці кожного навчального року курсанти складали іспит "Церковний спів та Богогласник". У журналі "Церква і нарід", що виходив у Кременеці протягом 1935-1938 років, неодноразово знаходимо оголошення про набір у школу псаломщиків при Богоявленському монастирі [10].

Отже, полікультурне середовище сприяло взаємопроникненню культурно-мистецьких традицій: обміну духовними та матеріальними цінностями, запозиченню досвіду тощо. Музична освіта Тернопільщини пройшла тривалий шлях розвитку, що обумовлений і, водночас, взаємопов'язаний із традиціями салонного та домашнього музикування, досвідом аматорства та процесом професіоналізації мистецької діяльності. Основними осередками музичної освіти у регіоні протягом другої половини XIX століття стали навчальні заклади при польських товариствах, де викладання музичних предметів відбувалося на високому рівні, оскільки його забезпечували музиканти-професіонали. З діяльністю Тернопільської філії Вищого Музичного інституту ім. М. Лисенка пов'язуємо початок професіоналізації музичної освіти. У першій половині XX століття у Тернопільському краї функціонувала розгалужена мережа українських та польських гімназій, де діяло чимало мистецьких осередків. Відтак, міжкультурна взаємодія у сфері музичної освіти служила збагаченню національних культурно-освітніх традицій та достойному входженню нашої держави у світовий культурний простір.

Література

1. Барна І. Історико-географічні чинники формування етнічного складу населення Тернопільщини / Ірина Барна // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Географія. – 2002. – №2. – С.109-113.
2. Бережанська земля : Історико-мемуарний збірник НТШ // ред. В. Лев, В. Стецюк. – Нью-Йорк, Париж, Сідней, Торонто, 1970. – 877 с.
3. Бойчук О.М. Внесок диригентів родини Анткових у розвиток хорового мистецтва Тернопільщини : кінець XIX – XX століття / Бойчук Оксана Миколаївна // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. – К. : Міленіум, 2014. – №3. – С. 150-155
4. Бойчук О. М. Постать Владислава Вшелячинського у культурно-мистецькому житті м. Тернополя II половини XIX століття / Бойчук Оксана Миколаївна // Zbiór raportów naukowych "Nauka dziś: teoria, metodologia, praktyka, problematyka" (30.07- 31.07.2014). – Sopot, 2014. – S. 55-57.
5. Бойчук О. Хорове мистецтво Тернопільщини в контексті соціокультурних процесів XX століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Бойчук Оксана Миколаївна ; Нац. акад. наук України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К., 2013. – 16 с.

6. Бойцун Л. С. Тернопіль у плинні літ... / Любомира Бойцун. – Тернопіль : Джура, 2003. – 1026 с.
7. Державний архів Тернопільської області (далі – ДАТО). – ф.33. – оп.1. – спр.554.
8. ДАТО. – ф.131. – оп.1. – спр.251.
9. ДАТО. – ф.275. – оп.1. – спр.25.
10. ДАТО. – ф.470. – оп.1. – спр.1.
11. Легкун О. Діяльність канікулярного осередку (Muzyczne ognisko wakacyjne) Кременецького ліцею (1920-1939) / Оксана Легкун // Режим доступу – http://esteticamente.ru/portal/Soc_Gum/MuzS/2009_04/index_2009_04.htm
12. Назар Л. Розвиток української музичної освіти та виховання в Галичині першої половини XX століття / Лілія Йосифівна Назар // Musica Galiciana. – Rzeszow, WWSP, 2000. – Т.V – С. 231–247.
13. Тернопіль : історія міста / О. Петровський, О. Гаврилюк, В. Окаринський, І. Кропач ; фотогр.: Е. Кислинський, І. Кропач. – Тернопіль : Астон, 2010. – 216 с.
14. Ткач В. Культурно-освітня діяльність поляків Тернопільщини наприкінці XX – на поч. XXI ст. / Володимир Ткач // Мандрівець. – 2007. – № 2. – С. 47-51.
15. Drugi powszechny spis ludności z dn. 9. XII. 1921 R.. Województwo Tarnopolskie. – Warszawa, 1938. – 300 s.
16. Pierwszy powszechny spis Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 września 1921 roku. Województwo Tarnopolskie. – Warszawa, 1921. – 278 s.
17. Sprawozdanie dyrektora C.K.Gimnazjum II. Z jęz. Wykł. Polskim w Tarnopolu za rok szkolny 1911/12. – Tarnopol, 1912. – 76 s.
18. Sprawozdanie dyrekcji II Państwowego Gimnazjum w Tarnopolu za rok szkolny 1929/30. – Tarnopol, 1930. – 45 s.

References

1. Barna I. Istoryko-heohrafichni chynnyky formuvannia etnichnoho skladu naselennia Ternopilshchyny / Iryna Barna // Naukovi zapysky Ternopils'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Seriya: Heohrafiia. – 2002. – № 2. – S.109–113.
2. Berezanska zemlia : Istoryko-memuarnyi zbirnyk NTSh // red. V. Lev, V. Stetsiuk. – Niu-York, Paryzh, Sidney, Toronto, 1970. – 877 s.
3. Boichuk O.M. Vnesok dyryhentiv rodyny Antkovykh u rozvytok khorovoho mystetstva Ternopilshchyny : kinets XIX – XX stolittia / Boichuk Oksana Mykolaivna // Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv : nauk. zhurnal. – K. : Milenium, 2014. – № 3. – S. 150–155.
4. Boichuk O. M. Postat Vladyslava Vsheliachynskoho u kulturno-mystet'skomu zhyttia m. Ternopolia II polovyny XIX stolittia / Boichuk Oksana Mykolaivna // Zbiór raportów naukowych "Nauka dziś: teoria, metodologia, praktyka, problematyka" (30.07- 31.07.2014). – Sopot, 2014. – S. 55–57.
5. Boichuk O. Khorove mystetstvo Ternopilshchyny v konteksti sotsiokulturnykh protsesiv XX stolittia : avtoref. dys. ... kand. mystetstvovnav. : 17.00.03 / Boichuk Oksana Mykolaivna ; Nats. akad. nauk Ukrainy, In-t mystetstvovnav., folklorystyky ta etnologii im. M. T. Ryl'skoho. – K., 2013. – 16 s.
6. Boitsun L. S. Ternopil u plyni lit... / Liubomyra Boitsun. – Ternopil : Dzhura, 2003. – 1026 s.
7. Derzhavnyi arkhiv Ternopils'koi oblasti (dali – DATO). – f.33. – op.1. – spr.554.
8. DATO. – f.131. – op.1. – spr.251.
9. DATO. – f.275. – op.1. – spr.25.
10. DATO. – f.470. – op.1. – spr.1.
11. Lehkun O. Diialnist kanikuliarnoho osередku (Muzyczne ognisko wakacyjne) Kremenetskoho litseiu (1920-1939) / Oksana Lehkun // Rezhym dostupu – http://esteticamente.ru/portal/Soc_Gum/MuzS/2009_04/index_2009_04.htm
12. Nazar L. Rozvytok ukrainskoi muzychnoi osvity ta vykhovannia v Halychyni pershoi polovyny XX stolittia / Liliia Yosyfivna Nazar // Musica Galiciana. – Rzeszow, WWSP, 2000. – Т.V – С. 231–247.

13. Ternopil : istoriia mista / O. Petrovskiy, O. Havryliuk, V. Okarynskiy, I. Krochak ; fotohr.: E. Kyslynskiy, I. Krochak. – Ternopil : Aston, 2010. – 216 s.
14. Tkach V. Kulturno-osvitnia diialnist poliakiv Ternopilshchyny naprykintsi XX – na poch. XXI st. / Volodymyr Tkach // Mandrivets. – 2007. – № 2. – S. 47-51.
15. Drugi powszechny spis ludności z dn. 9. XII. 1921 R.. Województwo Tarnopolskie. – Warszawa, 1938. – 300 s.
16. Pierwszy powszechny spis Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 września 1921 roku. Województwo Tarnopolskie. – Warszawa, 1921. – 278 s.
17. Sprawozdanie dyrecyi C.K.Gimnazjum II. Z jęz. Wykł. Polskim w Tarnopolu za rok szkolny 1911/12. – Tarnopol, 1912. – 76 s.
18. Sprawozdanie dyrecji II Państwowego Gimnazjum w Tarnopolu za rok szkolny 1929/30. – Tarnopol, 1930. – 45 s.

УДК 793.38

Базела Дмитро Дмитрович,
заслужений артист України,
завідувач кафедри бальної хореографії
Київського національного університету
культури і мистецтв
e-mail: ddbazela@gmail.com

ДО ПРОБЛЕМИ ОНОВЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНОАМЕРИКАНСЬКОГО БАЛЬНОГО ТАНЦЮ"

Автор аналізує стан методичного забезпечення навчальної дисципліни "Теорія та методика викладання латиноамериканського бального танцю", що входить до циклу професійної підготовки фахівця бальної хореографії у вищій школі, демонструє динаміку оновлення методики її викладання. Зроблено висновок про розрив між практикою та теорією у сфері викладання бальної хореографії, про необхідність створення вітчизняних підручників та навчальних посібників, які б відповідали світовим стандартам та сучасним вимогам вищої освіти в Україні.

Ключові слова: латиноамериканський бальний танець, хореографія, кафедра бальної хореографії, методика викладання.

***Базела Дмитрий Дмитриевич,** заслуженный артист Украины, заведующий кафедрой балльной хореографии Киевского национального университета культуры и искусств*

К проблеме обновления учебной дисциплины "Теория и методика преподавания латиноамериканского бального танца"

Автор анализирует состояние методического обеспечения учебной дисциплины "Теория и методика преподавания латиноамериканского бального танца", входящей в цикл профессиональной подготовки специалиста балльной хореографии в высшей школе, демонстрирует динамику обновления методики ее преподавания. Сделан вывод о разрыве между практикой и теорией в сфере преподавания балльной хореографии, о необходимости создания отечественных учебников и учебных посо-